

Sygn. akt VIII U 2379/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2015 r. w Gliwicach

sprawy J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o datę podjęcia wypłaty emerytury

na skutek odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 października 2014 r. **nr** (...)

oddala odwołanie

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 2379/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 października 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. N. wypłaty emerytury za okres od 1 stycznia 2013r. do 31 sierpnia 2014r.

W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 czerwca 2014r., decyzją z dnia 21 sierpnia 2014r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013r. Powołując się na 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, organ rentowy wyjaśnił, że z uwagi na kontynuację zatrudnienia wypłata świadczenia podlegała zawieszeniu. Natomiast decyzją z dnia 13 października 2014r. wznowiono wypłatę świadczenia od 1 września 2014r. tj. od miesiąca w którym ubezpieczony rozwiązał stosunek pracy.

Ubezpieczony J. N. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się wypłaty emerytury zawieszony w okresie od dnia 1 stycznia 2013r. do dnia 31 sierpnia 2014r. Odwołujący podniósł, iż w latach 2013r – 2014 nie osiągnął dochodu powodującego zawieszenie emerytury. Nadto powołał się na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia

13 listopada 2012r. w sprawie K 2/12 wskazując, iż art. 103a ustawy emerytalno-rentowej został zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2014r. (sygn. akt VIII U 321/14) Sąd Okręgowy w Gliwicach przyznał ubezpieczonemu J. N. prawo do emerytury, poczynając od dnia 1 stycznia 2013r. i oddalił odwołanie w pozostałej części.

Wykonując powyższy wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., decyzją z dnia 21 sierpnia 2014r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym od dnia 1 stycznia 2013r.

Jednocześnie ZUS zawiesił wypłatę świadczenia od daty jego przyznania, z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczonego zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w S., gdzie ubezpieczony pracował od 1 stycznia 1993r.

Podstawę zawieszenia emerytury ubezpieczonego stanowił art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), wprowadzony do ustawy przepisem art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) z dniem 1 stycznia 2011r.

W dniu 25 września 2014r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie świadczenia, przedkładając nowe dowody w postaci zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7. Nadto ubezpieczony przedłożył świadectwo pracy z dnia 24 września 2014r., z którego wynikało, iż stosunek pracy jaki łączył ubezpieczonego z Miejskim Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. w S. od 1 stycznia 1993r. został rozwiązany z dniem 24 września 2014r.

Decyzją ZUS z dnia 13 października 2014r. ZUS dokonał przeliczenia emerytury ubezpieczonego i z dniem 1 września 2014r. tj. od miesiąca w którym ustala przyczyna zawieszenia wypłaty świadczenia, podjął wypłatę emerytury, wypłacając wyrównanie za miesiąc wrzesień 2014r.

W dniu 16 października 2014r. ubezpieczony wniósł o wypłacenie mu zaległej emerytury za okres zawieszenia świadczenia tj. od 1 stycznia 2013r. do 31 sierpnia 2014r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 października 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. N. wypłaty emerytury za okres od 1 stycznia 2013r. do 31 sierpnia 2014r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Zgromadzony materiał dowodowy uznał Sąd za kompletny i mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

W stanie faktycznym niniejszej sprawy, ubezpieczony jest uprawniony do emerytury od 1 stycznia 2013r. – przyznanej decyzją ZUS O/Z. z dnia 21 sierpnia 2014r. w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 czerwca 2014r. (sygn. akt VIII U 321/14). Jednocześnie, z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy ZUS zawiesił wypłatę świadczenia od daty jego przyznania tj. od 1 stycznia 2013r.

Wypłata świadczenia została wznowiona z dniem 1 września 2014r. tj. od miesiąca w którym ustala przyczyna zawieszenia wypłaty świadczenia (decyzja ZUS z dnia 13 października 2014r.).

Odwołujący stoi na stanowisku, że ZUS powinien podjąć wypłatę świadczenia od daty jego przyznania tj. od 1 stycznia 2013r. i domaga się wypłaty zaległej emerytury za okres zawieszenia świadczenia tj. od 1 stycznia 2013r. do 31 sierpnia 2014r.

Sąd wskazuje, iż podstawę zawieszenia emerytury J. N. z dniem 1 stycznia 2013r. stanowił art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440, ze zm.).

Zgodnie z treścią tego przepisu, prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Przepis art. 103a został wprowadzony do ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez art. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 257, poz.1726) z dniem 1 stycznia 2011r.

Z kolei art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. rozciągnął moc obowiązującą przepisu art. 103a ustawy emerytalnej również na osoby, które przeszły na emeryturę przed dniem wejścia w życie tej ustawy tj. przed 1 stycznia 2011r., przy czym postanowił, iż znajduje on zastosowanie do tych emerytur poczynając od dnia 1 października 2011r.

W konsekwencji art. 103a ustawy emerytalnej znalazł również zastosowanie do osób, które uzyskały prawo do emerytury przed datą 1 stycznia 2011r., w tym także do tych osób, które prawo do emerytury uzyskały w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., tj. w czasie kiedy warunek uprzedniego rozwiązania stosunku pracy w celu podjęcia wypłaty emerytury nie obowiązywał. Ustawodawca pozostawił takim osobom kilka miesięcy na podjęcie decyzji o ewentualnym rozwiązaniu stosunku pracy.

Zgodność art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. z Konstytucją RP była przedmiotem rozpoznania Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. K 2/12.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r. (Dz. U. z 2012r. poz. 1285), na który powołuje się skarżąca, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny wskazał, że wnioskodawca zakwestionował art. 6 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r. w zakresie, w jakim z powodu uzyskiwania przez emeryta przychodu z tytułu zatrudnienia kontynuowanego po nabyciu prawa do emerytury bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą skutkuje zawieszeniem prawa do emerytury również wobec emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury na mocy wcześniejszych przepisów, bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy z art. 2, art. 21 i art. 64 Konstytucji. Mimo, iż wnioskodawca w petitum wniosku powołał art. 6 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r., jednak sformułowane w treści wniosku zarzuty odnoszą się do art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r. w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dodanym do tej ustawy na mocy art. 6 pkt 2 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r., gdyż to ten przepis rozciągnął moc obowiązującą art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS na osoby, które nabyły prawo do emerytury na mocy wcześniejszych przepisów, bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy. A zatem de facto to norma zawarta w treści art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010r. jest przedmiotem kontroli Trybunału

Konstytucyjnego. Z kolei zarzut niekonstytucyjności kwestionowanej regulacji, którym Trybunał Konstytucyjny jest związany, sformułowany został w odniesieniu do wąskiego kręgu osób, a mianowicie "emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury na mocy wcześniejszych przepisów, tj. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy".

Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę, iż w sprawie o sygn. SK 45/04 kontrolował już identycznie brzmiący jak art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS art. 103 ust. 2a tej ustawy, który został następnie uchylony z dniem 8 stycznia 2009r. W wyroku z dnia 7 lutego 2006r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził zgodność art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS z Konstytucją w tym z art. 2. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że przedmiotem kontroli w analizowanym wypadku nie jest konstytucyjność art. 103a ustawy, a konstytucyjność przepisu intertemporalnego tj. art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r., przepis o takiej treści nie był bowiem kontrolowany w sprawie o sygn. SK 45/04, gdyż ustawa z dnia 21 stycznia 2000r. wprowadzająca art. 103 ust. 2a do ustawy emerytalno – rentowej nie zawierała przepisów intertemporalnych.

Badając zgodność z Konstytucją RP art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny powiązał treść tego przepisu z treścią art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazując, że przepisy te nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Trybunał Konstytucyjny wskazał, że rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., w którym nie obowiązywała przesłanka nabycia prawa do emerytury w postaci rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Podejmując decyzję o przejściu na emeryturę osoby te działały w zaufaniu do państwa i stabilności stanowionego przez nie prawa, tymczasem aby nadal po 1 października 2011r. pobierać emeryturę musiały rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz bezpieczeństwa prawnego obywateli, Trybunał Konstytucyjny doszedł do wniosku, że gdyby w momencie przejścia na emeryturę osoby te wiedziały, iż będą musiały przerwać zatrudnienie, aby uzyskać świadczenie emerytalne, to w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego zrezygnowałyby ze złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowałyby zatrudnienie. Moment przejścia na emeryturę wpływa bowiem na wysokość tego świadczenia. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której pracodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i realizowały prawo do emerytury, a takie działanie stoi w sprzeczności z zasadą ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Należało zatem uznać, że w odniesieniu do tej grupy osób analizowany przepis jest niekonstytucyjny.

W konsekwencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. (sygn. K 2/12) z dniem 22 listopada 2012r. tj. z dniem opublikowania wyroku w Dzienniku Ustaw, przepis z art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, utracił moc obowiązującą w zakresie w jakim przewiduje zastosowanie art. 103a ustawy emerytalno-rentowej do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Jak bowiem wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego oraz treści jego uzasadnienia, niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została jedynie w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy tj. do osób które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. Z treści uzasadnienia wyroku wynika w sposób wyraźny i jednoznaczny, że "obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r.", a więc po uchyleniu cytowanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a przed wejściem w życie art. 103a tej ustawy dodanego powołaną wcześniej ustawą z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Przepis ten natomiast nadal znajduje zastosowanie do pozostałej grupy osób nie wymienionych w wyroku.

W wyroku z dnia 12 marca 2014r. (II UK 358/13, LEX nr 1444458) Sąd Najwyższy potwierdził, że wątpliwość co do konstytucyjności zastosowania art. 103a ustawy emerytalno – rentowej dotyczyła tylko tych osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010r. Natomiast zastosowanie art. 103a ustawy emerytalno – rentowej wobec wszystkich pozostałych emerytów, a więc tych, którzy uzyskali prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009r. i po dniu 1 stycznia 2011r. nie narusza wzorców konstytucyjnych zastosowanych przez Trybunał Konstytucyjny.

Podzielając zaprezentowane stanowisko Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego, wyrażone również w uzasadnieniu do wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie o sygn. III AUa 736/12, Sąd orzekający w niniejszej sprawie uznał, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

W sytuacji faktycznej zaistniałej w rozpoznawanej sprawie, wnioskodawca nabył prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013r. a zatem w okresie obowiązywania art. 103a ustawy emerytalno – rentowej. Skarżący nabył więc prawo do emerytury w okresie, kiedy istniała konieczność rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu wypłaty świadczenia i z uwagi na jego dalsze pozostawanie w zatrudnieniu wypłatę świadczenia zawieszono. Ubezpieczony znał treść ryzyka emerytalnego i miał świadomość, że jego świadczenie zostanie zawieszono z uwagi na kontynuację zatrudnienia.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. nie znajduje zastosowania do odwołującego, gdyż odwołujący nie mieści się w kręgu osób, których ten wyrok dotyczy, to jest w kręgu osób, "które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy" (t.j. które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r.).

Sąd wskazuje również, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie uchylił mocy obowiązującej art. 103a ustawy a przepis ten nadal obowiązuje. Przedmiotem badania Trybunału nie była bowiem konstytucyjność samego art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a badano konstytucyjność art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010r. w zakresie w jakim z mocy tego przepisu art. 103a znalazł zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. W konsekwencji to art. 28 został uznany za niezgodny z konstytucją w zakresie w jakim dotyczył osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r.

Reasumując powyższe rozważania należało uznać, że skarżący nie miał prawa do wypłaty emerytury od 1 stycznia 2013r. do 31 sierpnia 2014r., skoro nadal pozostawał w zatrudnieniu z dotychczasowym pracodawcą, gdyż znajdzie do niego zastosowanie przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

A zatem decyzja organu rentowego jest prawidłowa.

Z tych względów – na mocy (...) § 1 k.p.c. – Sąd oddalił odwołanie.

SSO Mariola Szmajduch